Probleme Curs Algebră Liniară

LazR

30 Noiembrie, 2023

Enunț: Să se rezolve sistemul

$$\begin{cases} 3x_1 + 4x_2 + x_3 + 2x_4 = 3\\ 6x_1 + 8x_2 + 2x_3 + 5x_4 = 7\\ 9x_1 + 12x_2 + 3x_3 + 10x_4 = 13 \end{cases}$$

Rezolvare:

$$\begin{pmatrix} 3 & 4 & 1 & 2 & 3 \\ 6 & 8 & 2 & 5 & 7 \\ 9 & 12 & 3 & 10 & 13 \end{pmatrix} \xrightarrow{L_2 = L_2 - 2L_1} \begin{pmatrix} 3 & 4 & 1 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 4 & 4 \end{pmatrix}$$
$$\begin{cases} 3x_1 + 4x_2 + x_3 + 2x_4 = 3 \\ x_4 = 1 \\ 4x_4 = 4 \end{cases}$$

 $S = \{(\alpha, \beta, 1 - 3\alpha - 4\beta, 1) : \alpha, \beta \in \mathbb{R}\}\$

Enunț: Să se rezolve sistemul:

$$\begin{cases} 8x_1 + 6x_2 + 5x_3 + 2x_4 = 21\\ 3x_1 + 3x_2 + 2x_3 + x_4 = 10\\ 4x_1 + 2x_2 + 3x_3 + x_4 = 8\\ 3x_1 + 5x_2 + x_3 + x_4 = 15\\ 7x_1 + 4x_2 + 5x_3 + 2x_4 = 18 \end{cases}$$

Rezolvare:

$$\begin{pmatrix} 8 & 6 & 5 & 2 & 21 \\ 3 & 3 & 2 & 1 & 10 \\ 4 & 2 & 3 & 1 & 8 \\ 3 & 5 & 1 & 1 & 15 \\ 7 & 4 & 5 & 2 & 18 \end{pmatrix} \xrightarrow{L_1 = L_1 - L_5} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 & 0 & 3 \\ 3 & 3 & 2 & 1 & 10 \\ 4 & 2 & 3 & 1 & 8 \\ 3 & 5 & 1 & 1 & 15 \\ 7 & 4 & 5 & 2 & 18 \end{pmatrix} \xrightarrow{L_4 = L_4 - 3L_1 L_5 = L_5 - 7L_1} \xrightarrow{L_2 = L_2 - 3L_1 L_3 = L_3 - 4L_1}$$

$$\xrightarrow[L_2=L_2-3L_1 L_3=L_3-4L_1]{}
\xrightarrow[L_2=L_2-3L_1 L_3=L_3-4L_1]{}
\begin{pmatrix}
1 & 2 & 0 & 0 & 3 \\
0 & -3 & 2 & 1 & 1 \\
0 & -6 & 3 & 1 & -4 \\
0 & -1 & 1 & 1 & 6 \\
0 & -10 & 5 & 2 & -3
\end{pmatrix}
\xrightarrow{\text{swap}(L_2, -L_4)}$$

$$\frac{\text{swap}(L_2, -L_4)}{\sum_{0 \in L_2, -L_4}} \begin{pmatrix}
1 & 2 & 0 & 0 & 3 \\
0 & 1 & -1 & -1 & -6 \\
0 & -6 & 3 & 1 & -4 \\
0 & -3 & 2 & 1 & 1 \\
0 & -10 & 5 & 2 & -3
\end{pmatrix}
\xrightarrow{L_3 = L_3 + 6L_2} \xrightarrow{L_4 = L_4 + 3L_2} \begin{pmatrix}
1 & 2 & 0 & 0 & 3 \\
0 & 1 & -1 & -1 & -6 \\
0 & 0 & -3 & -5 & -40 \\
0 & 0 & -1 & -2 & -17 \\
0 & 0 & 0 & 5 & 0 & 62
\end{pmatrix}
\xrightarrow{\text{swap}(L_3, -L_4)} \xrightarrow{\text{swap}(L_3, -L_4)}$$

$$\xrightarrow{\text{swap}(L3,-L_4)} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -1 & -1 & -6 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 17 \\ 0 & 0 & -3 & -5 & -40 \\ 0 & 0 & -5 & -8 & -63 \end{pmatrix} \xrightarrow{L_4 = L_4 + 3L_3 L_5 = L_5 + 5L_3} \xrightarrow{L_4 = L_4 + 3L_3 L_5 = L_5 + 5L_3}$$

$$\frac{L_4 = L_4 + 3L_3 L_5 = L_5 + 5L_3}{L_4 = L_4 + 3L_3 L_5 = L_5 + 5L_3} \begin{pmatrix}
1 & 2 & 0 & 0 & 3 \\
0 & 1 & -1 & -1 & -6 \\
0 & 0 & 1 & 2 & 17 \\
0 & 0 & 0 & 1 & 11 \\
0 & 0 & 0 & 2 & 22
\end{pmatrix} \xrightarrow{L_5 = L_5 - 2L_4}$$

$$\xrightarrow{L_5 = L_5 - 2L_4}
\begin{pmatrix}
1 & 2 & 0 & 0 & 3 \\
0 & 1 & -1 & -1 & -6 \\
0 & 0 & 1 & 2 & 17 \\
0 & 0 & 0 & 1 & 11 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0
\end{pmatrix}$$

$$S = \{(3, 0, -5, 11)\}$$

Enunț: Să se calculeze inversa matricei:

$$\left(\begin{array}{ccc} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \end{array}\right)$$

Soluţie:

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{L_3 = -L_3 + L_1}$$

$$\frac{L_3 = -L_3 + L_1}{\begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 1 & 0 & -1 \end{pmatrix}} \xrightarrow{L_3 = -L_3 + L_2}$$

$$\frac{L_3 = -L_3 + L_2}{\begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & -1 & 1 & 1 \end{pmatrix}} \xrightarrow{L_3 = \frac{1}{2}L_3}$$

$$\frac{L_3 = \frac{1}{2}L_3}{\begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{pmatrix}} \xrightarrow{L_2 = L_2 - L_3}$$

$$\frac{L_2 = L_2 - L_3}{\begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{pmatrix}} \xrightarrow{L_1 = L_1 - L_2}$$

$$\frac{L_1 = L_1 - L_2}{\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ 0 & 1 & 0 & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{pmatrix}} \xrightarrow{L_1 = L_1 - L_2}$$

Inversa matricei este:

$$\begin{pmatrix}
\frac{1}{2} & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\
\frac{1}{2} & \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} \\
-\frac{1}{2} & \frac{1}{2} & \frac{1}{2}
\end{pmatrix}$$

Enunt: Să se rezolve următoarele sisteme:

(a)
$$\begin{cases} x + 2y - z = 1 \\ 2x + z = 2 \\ 4x - y + 5z = 7 \end{cases}$$
 (b)
$$\begin{cases} y + 2z = 1 \\ x - y + 2z = 2 \\ 3x - z = 3 \end{cases}$$
 (c)
$$\begin{cases} x + y - 2z = 1 \\ 2x - y + z = 2 \\ 5x - y = 3 \end{cases}$$
 (d)
$$\begin{cases} 2x + y - z = 1 \\ 4x + 2y - z = 2 \\ 6x + 3y + 2z = 3 \end{cases}$$

(e)
$$\begin{cases} x+y+z=3\\ 2x-y-z=0 \end{cases}$$
 (f)
$$\begin{cases} x+2y=3\\ 3x+4y=-11\\ 5x+6y=2 \end{cases}$$
 (g)
$$\begin{cases} x+2y=3\\ 4x+5y=6\\ 7x+8y=9 \end{cases}$$

Soluție:

$$(a)\begin{pmatrix} 1 & 2 & -1 & 1 \\ 2 & 0 & 1 & 2 \\ 4 & -1 & 5 & 7 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 2 & -1 & 1 \\ 0 & -4 & 3 & 0 \\ 0 & -9 & 9 & 3 \end{pmatrix} \rightarrow$$

$$\rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 2 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & -3 & -3 \\ 0 & -9 & 9 & 3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 2 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & -3 & -3 \\ 0 & 0 & -18 & -24 \end{pmatrix}$$

$$S = \left\{ \begin{pmatrix} \frac{1}{3}, 1, \frac{4}{3} \end{pmatrix} \right\}$$

$$(b)\begin{pmatrix} 0 & 1 & 2 & 1 \\ 1 & -1 & 2 & 2 \\ 3 & 0 & -1 & 3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -1 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 1 \\ 3 & 0 & -1 & 3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -1 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 3 & -7 & -3 \end{pmatrix} \rightarrow$$

$$\rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -1 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & -13 & -6 \end{pmatrix}$$

$$S = \left\{ \begin{pmatrix} \frac{15}{13}, \frac{1}{13}, \frac{6}{13} \\ 5 & -1 & 0 & 3 \end{pmatrix} \right\}$$

$$(c)\begin{pmatrix} 1 & 1 & -2 & 1 \\ 2 & -1 & 1 & 2 \\ 5 & -1 & 0 & 3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & -3 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -4 \end{pmatrix}$$

Sistem incompatibil.

$$(d) \left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 1 & -1 & 1 \\ 4 & 2 & -1 & 2 \\ 6 & 3 & 2 & 3 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 5 & 0 \end{array} \right)$$

$$S = \left\{ \begin{pmatrix} \frac{1-\alpha}{2}, \alpha, 0 \end{pmatrix} : \alpha \in \mathbb{R} \right\}$$

$$(e) \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -1 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & -3 & -3 & -6 \end{pmatrix}$$

$$S = \left\{ (1, 2 - \alpha, \alpha) : \alpha \in \mathbb{R} \right\}$$

$$(f) \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 4 & -11 \\ 5 & 6 & 2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & -2 & -20 \\ 0 & -4 & -13 \end{pmatrix}$$

Sistem incompatibil.

$$(g) \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{pmatrix} \to \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & -3 & -6 \\ 0 & -6 & -12 \end{pmatrix}$$
$$S = \{-1, 2\}$$

Enunț: Să se calculeze rangurile matricelor:

$$(a) \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 \\ -4 & 5 & -6 \\ 7 & -8 & 9 \end{pmatrix} (b) \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 2 & 3 & 3 \\ 4 & 4 & 4 & 5 & 5 & 5 \\ 6 & 6 & 6 & 6 & 6 \end{pmatrix}$$
$$(c) \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & \dots & n \\ n+1 & n+2 & n+3 & \dots & 2n \\ 2n+1 & 2n+2 & 2n+3 & \dots & 3n \end{pmatrix}$$

Rezolvare:

$$(a) \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 \\ -4 & 5 & -6 \\ 7 & -8 & 9 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 0 & -3 & 6 \\ 0 & 6 & -12 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 0 & -3 & 6 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Rangul matricei este 2.

$$(b) \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 2 & 3 & 3 \\ 4 & 4 & 4 & 5 & 5 & 5 \\ 6 & 6 & 6 & 6 & 6 & 6 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 2 & 3 & 3 \\ 0 & 0 & -4 & -3 & -7 & -7 \\ 0 & 0 & -6 & -6 & -12 & -12 \end{pmatrix} \rightarrow$$

$$\rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 2 & 3 & 3 \\ 0 & 0 & 2 & 3 & 5 & 5 \\ 0 & 0 & -6 & -6 & -12 & -12 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 2 & 3 & 3 \\ 0 & 0 & 2 & 3 & 5 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 3 & 3 & 3 \end{pmatrix}$$

Rangul matricei este 3.

$$(c) \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & \dots & n \\ n+1 & n+2 & n+3 & \dots & 2n \\ 2n+1 & 2n+2 & 2n+3 & \dots & 3n \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & \dots & n \\ n & n & n & \dots & n \\ n & n & n & \dots & n \end{pmatrix} \rightarrow$$

$$\rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & \dots & n \\ 0 & -n & -2n & \dots & n(1-n) \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 0 \end{pmatrix}$$

Rangul matricei este 2.

Enunț: Să se determine forma scară redusă pentru matricele:

$$(a) \begin{pmatrix} 1 & 1 & 3 \\ 2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \end{pmatrix} (b) \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 2 \end{pmatrix} (c) \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & 4 & 9 \end{pmatrix} (d) \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 & 1 \\ 2 & -1 & 1 & -1 \\ 3 & 0 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

Rezolvare:

$$(a) \begin{pmatrix} 1 & 1 & 3 \\ 2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -6 \\ 0 & 1 & 2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -6 \\ 0 & 0 & -4 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = I_{3}$$

$$(b) \left(\begin{array}{ccc} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 2 \end{array}\right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 2 & 2 \end{array}\right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{array}\right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & -2 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{array}\right)$$

Enunț: Fie
$$\pi = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 1 & 4 \end{pmatrix} \in S_4$$
 și $\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 3 & 4 & 2 \end{pmatrix} \in S_4$.

- (a) Să se calculeze $\pi^{-1}, \sigma^{-1}, \pi\sigma, \sigma\pi, \pi^{-1}\sigma^{-1}, \sigma^{-1}\pi^{-1}, (\pi\sigma)^{-1}, (\sigma\pi)^{-1}$.
- (b) Să se calculeze numărul de inversiuni și signatura permutărilor date.
- (c) Să se determine matricele permutărilor de la punctul (a) și determinanții acestora.
- (d) Să se calculeze inversele matricelor de la punctul precedent.

(e) Fie
$$A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & -2 \\ 3 & 0 & 1 \\ 2 & 2 & -1 \end{pmatrix}$$
.

- (i) Să se calculeze produsele $P_{\pi}A, P_{\sigma}A, P_{\sigma^2}A, P_{\sigma\pi^{-1}}A$.
- (ii) Să se determine toate produsele posibile dintre matricele determinate la punctul (c) și matricea A.

Rezolvare:

(a)

$$\pi^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 1 & 2 & 4 \end{pmatrix} \quad \sigma^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 4 & 2 & 3 \end{pmatrix}$$

$$\pi\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 1 & 4 & 3 \end{pmatrix} \quad \sigma\pi = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

$$\pi^{-1}\sigma^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 1 & 2 \end{pmatrix} \quad \sigma^{-1}\pi^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 1 & 4 & 3 \end{pmatrix}$$

$$(\pi\sigma)^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 1 & 4 & 3 \end{pmatrix} = \sigma^{-1}\pi^{-1} \ (\sigma\pi)^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 1 & 2 \end{pmatrix} = \pi^{-1}\sigma^{-1}$$

(b)

$$\pi = (1\ 2)(2\ 3) \Rightarrow \epsilon(\pi) = 1\ \sigma = (2\ 4)(3\ 4) \Rightarrow \epsilon(\sigma) = 1$$

(c)

$$P_{\pi^{-1}} = \left(\begin{array}{cccc} 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{array}\right)$$

$$P_{\sigma^{-1}} = \left(\begin{array}{cccc} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{array}\right)$$

$$P_{\pi\sigma} = P_{\sigma^{-1}\pi^{-1}} = P_{(\pi\sigma)^{-1}} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$P_{\sigma\pi} = P_{\pi^{-1}\sigma^{-1}} = P_{(\sigma\pi)^{-1}} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Toate matricele de mai sus au determinantul 1.

(d) Inversele permutărilor și inversele matricelor asociate fiecărei permutări se află în relație de izomorfism.

Enunț: Arătați că:

Enunț: Arătați că produsul a două matrice Markov este tot o matrice Markov.

Rezolvare:

$$\sum_{i=1}^{n} \sum_{k=1}^{n} a_{jk} b_{ki} = \sum_{k=1}^{n} a_{jk} \sum_{i=1}^{n} b_{ki} = \sum_{k=1}^{n} a_{jk} = 1$$

Enunț: Fie
$$f(x) = x^3 + 7x^2 + 13x - 5$$
 și $A = \begin{pmatrix} 5 & 2 & -3 \\ 1 & 3 & -1 \\ 2 & 2 & -1 \end{pmatrix}$. Să se arate că $f(A) = O_3$.

Rezolvare:

$$det(A - \lambda I_3) = -\lambda^3 + 7\lambda^2 - 13\lambda + 5 = -f(\lambda) \Rightarrow$$

 $f(A) = O_3 \iff -f(\lambda) = 0$, adevărat, conform teoremei Hamilton-Cayley.

Enunț: Dacă A și B sunt două matrice pătratice de aceeași dimensiune, $n \geq 2$, cu elemente reale, atunci egalitatea ABAB = O implică egalitatea BABA = O?

Rezolvare:

Cazul n = 2:

- (i) A = O sau $B = O \Rightarrow BABA = O$.
- (ii) A inversabilă sau B inversabilă $\Rightarrow ABAB = O \iff A^{-1}ABABA = O$ sau $BABABB^{-1} = O \iff BABA = O$.
- (iii) $rang(A) = rang(B) = 1 \Rightarrow$

$$ABAB = O \Rightarrow BAB \subseteq \operatorname{Ker}(A) \Rightarrow \operatorname{rang}(BAB) \leq \dim(\operatorname{ker}(A)) = 1,$$

deoarece $\operatorname{rang}(A) + \dim(\operatorname{ker}(A)) = 2.$
 $\operatorname{Dacă} \operatorname{rang}(BAB) = 0 \Rightarrow BABA = O.$

$$\operatorname{Dac\check{a}}\operatorname{rang}(BAB) = 1 = \operatorname{rang}(B) \Rightarrow \operatorname{Im}(BAB) = \operatorname{Im}(B),$$

deoarece $\operatorname{Im}(BAB) \subseteq \operatorname{Im}(B)$, iar cum din ipoteză $\ker(A) = \operatorname{Im}(BAB) \Rightarrow$

$$ker(A) = Im(B) \Rightarrow BABA = BO = O.$$

Cazul n > 3:

Avem contraexemplul:

$$A = \left(\begin{array}{ccc} 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{array}\right), B = \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{array}\right)$$

care poate fi extins prin zerouri pentru n > 3.

Enunț: Arătați că:

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 \\ 0 & 1 & \dots & 1 \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 1 \end{pmatrix}^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 1 & -1 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & 1 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 1 \end{pmatrix}$$

și

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & \dots & n-1 & n \\ 0 & 1 & 2 & 3 & \dots & n-2 & n-1 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & \dots & n-1 & n-2 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 0 & 1 \end{pmatrix}^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -2 & 1 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 1 & -2 \end{pmatrix}$$

în $\mathcal{M}_n(\mathbb{R})$.

Rezolvare: Prin inducție:

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$
$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Enunț: Să se arate că

$$S = \left\{ A(a, b, c) = \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & c \end{pmatrix} : a, b, c \in \mathbb{R}, a + 2b = c \right\} \le \mathcal{M}_{2,2}(\mathbb{R}).$$

Soluţie:

$$\alpha A(a,b,c) + \beta A(a'b'c') = A(\alpha a + \beta a', \alpha b + \beta b', \alpha c + \beta c')$$

$$\alpha a + \beta a' + 2\alpha b + 2\beta b' = \alpha(a+2b) + \beta(a'+2b') = \alpha c + \beta c'$$

 $\alpha A(a,b,c) + \beta A(a',b',c') \in S \Rightarrow \text{ S este subspațiu vectorial în } \mathcal{M}_{2,2}(\mathbb{R})/\mathbb{R}.$

Observație: S = span(A(1,0,1)) + span(A(0,1,2)).

Enunț: Fie $v_1 = (1, 1, 2), v_2 = (1, -2, -1), v_3 = (2, 3, \alpha) \in \mathbb{R}^3/\mathbb{R}, \alpha \in \mathbb{R}$. Studiați independența liniară a vectorilor.

Solutie:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 1 & -2 & 3 \\ 2 & -1 & \alpha \end{pmatrix} \to \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 0 & -3 & 1 \\ 0 & -3 & \alpha - 4 \end{pmatrix} \to \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 0 & -3 & 1 \\ 0 & 0 & \alpha - 5 \end{pmatrix}$$

(i) $\alpha \in \mathbb{R}/\{5\} \Rightarrow \operatorname{rang}(A) = 3 \Rightarrow \operatorname{sistemul}$ este liniar independent.

(ii)
$$\alpha = 5 \Rightarrow$$

$$A \to \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 0 & -3 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \to \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & -\frac{1}{3} \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \to \begin{pmatrix} 1 & 0 & \frac{7}{3} \\ 0 & 1 & -\frac{1}{3} \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow$$
$$\Rightarrow v_3 = \frac{7}{3}v_1 - \frac{1}{3}v_2.$$

Enunț: Studiați liniar independența vectorilor $v_1 = 1, v_2 = i$ în spațiile vectoriale \mathbb{C}/\mathbb{R} și \mathbb{C}/\mathbb{C} .

Rezolvare:

Cazul \mathbb{C}/\mathbb{R} :

$$\alpha_1 \cdot 1 + \alpha_2 \cdot i = 0 \iff \alpha_1 = 0 \land \alpha_2 = 0 \Rightarrow v_1, v_2 \text{ sunt liniari independenți.}$$

Cazul \mathbb{C}/\mathbb{C} :

$$\alpha_1 \cdot 1 + \alpha_2 \cdot i = 0 \Leftarrow \alpha_1 = -i, \alpha_2 = -1 \Rightarrow v_1, v_2$$
 sunt liniari dependenți.

Enunț: Se consideră mulțimile $B_1=\{1+X,X+X^2,X^2+1\}$ și $B_2=\{1,X-1,X^2-1\}$ din spațiul $\mathbb{R}_2[X]/\mathbb{R}$.

- (a) Să se arate că B_1 și B_2 sunt baze în spațiul dat.
- (b) $T_{B_cB_1}, T_{B_1B_c}, T_{B_cB_2}, T_{B_2B_c}, T_{B_1B_2} = ?$
- (c) Care sunt coordonatele vectorului $f = 1 + X + X^2$ în bazele B_1 și B_2 ?

Rezolvare:

(a)

$$A_1 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}, A_2 = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\det(A_1) = 2 \neq 0, \ \det(A_2) = 1 \neq 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \operatorname{rang}(A_1) = \operatorname{rang}(A_2) = 3 = \dim(\mathbb{R}_2[X]/\mathbb{R}) \Rightarrow$$

 $\Rightarrow B_1, B_2$ sunt mulțimi liniar independente care de asemenea formează sisteme de generatori în spațiul dat $\Rightarrow B_1, B_2$ baze în $\mathbb{R}_2[X]/\mathbb{R}$

(b)

$$T_{B_cB_1} = A_1, T_{B_cB_2} = A_2$$

$$T_{B_1B_c} = T_{B_cB_1}^{-1} = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} \\ -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{pmatrix}$$

$$T_{B_2B_c} = T_{B_cB_2}^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$T_{B_1B_2} = T_{B_1B_c}T_{B_cB_2} = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & 0 & -1 \\ -\frac{1}{2} & 1 & 1 \\ \frac{1}{2} & -1 & 0 \end{pmatrix}$$

(c)

$$f_{B_1} = T_{B_c B_1} f = \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right)$$

 $f_{B_2} = T_{B_c B_2} f = (3, 1, 1)$

Enunț: Fie $f: \mathbb{R}^2 \to \mathbb{R}^3$, f(x,y) = (x, x+y, y).

- (a) Să se arate că f este o aplicație liniară.
- (b) Să se determine matricea aplicației liniare în raport cu bazele canonice.
- (c) Să se determine matricea aplicației liniare în raport cu bazele $B_1 = \{(1,1),(1,0)\}, B_2 = \{(1,1,1),(1,1,0),(1,0,0).\}.$

Rezolvare:

(a)

$$\alpha f(x_1, y_1) + \beta f(x_2, y_2) = (\alpha x_1 + \beta x_2, \alpha x_1 + \beta x_2 + \alpha y_1 + \beta y_2, \alpha y_1 + \beta y_2) = f(\alpha x_1 + \beta x_1, \alpha y_1 + \beta y_2)$$

(b)

$$f(1,0) = (1,1,0), f(0,1) = (0,1,0)$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$f(1,1) = (1,2,1) = (1,1,1) + (1,1,0) + (1,0,0)$$

$$f(1,0) = (1,1,0) = 0(1,1,1) + (1,1,0) + 0(1,0,0)$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$$

Enunț: Fie aplicația liniară $f: \mathbb{R}^2 \to \mathbb{R}^2$, f(1,1) = (1,3), f(1,2) = (2,5). Să se determine expresia ei analitică și apoi matricea relativă la baza canonică respectiv la baza $B = \{(1,1), (1,2)\}$

Rezolvare:

$$f(x,y) = (2x - y)f(1,1) + (-x + y)f(1,2) = (y, x + 2y)$$

$$f(1,0) = (0,1), f(0,1) = (1,2) \Rightarrow \mathcal{M}_{B_c}(f) = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}$$

$$f(1,1) = (1,3) = -(1,1) + 2(1,2), f(1,2) = (2,5) = -(1,1) + 3(1,2) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \mathcal{M}_B(f) = \begin{pmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}$$

Enunț: Se consideră aplicația liniară $f: \mathbb{R}^4 \to \mathbb{R}^3$, f(a,b,c,d) = (a+2b-2c,-2a+b+c,a-2b+c). Determinați nucleul și imaginea lui f, câte o bază în cele două subspații și studiați injectivitatea și surjectivitatea lui f.

Rezolvare:

$$\operatorname{Ker}(f) = \{(a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : f(a, b, c, d) = \theta = (0, 0, 0)\}$$

$$= \{(a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : (a + 2b - 2c, -2a + b + c, a - 2b + c) = (0, 0, 0)\}$$

$$= \{(a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : a + 2b - 2c = 0, -2a + b + c = 0, a - 2b + c = 0\}$$

$$= \{(0, 0, 0, d) : d \in \mathbb{R}\},$$

deoarece matricea sistemului a + 2b - 2c = 0, -2a + b + c = 0, a - 2b + c = 0 are determinantul nenul, iar prin urmare, soluția este unică, și anume cea banală, a = b = c = 0(variabila d nu influențează cu nimic rezultatul).

$$\operatorname{Im}(f) = \{(a', b', c') \in \mathbb{R}^3 : (a', b', c') = f(a, b, c, d); (a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4\}$$

$$= \{(a', b', c') \in \mathbb{R}^3 : (a', b', c') = (a + 2b - 2c, -2a + b + c, a - 2b + c); a, b, c, d \in \mathbb{R}\}$$

$$= \{(a', b', c') \in \mathbb{R}^3 : (a', b', c') = a(1, -2, 1) + b(2, 1, -2) + c(-2, 1, 1) + d(0, 0, 0); a, b, c, d \in \mathbb{R}\}$$

$$= \operatorname{span}\{(1, -2, 1), (2, 1, -2), (-2, 1, 1)\},$$

formă care nu necesită simplificare deoarece vectorii (1, -2, 1), (2, 1, -2), (-2, 1, 1) sunt linar independeți (același argument cu determinantul).

 $\operatorname{Ker}(f) = \{(0,0,0,d) : d \in \mathbb{R}\} = \operatorname{span}\{(0,0,0,1)\}$, prin urmare, vectorul $(0,0,0,1) \in \mathbb{R}^4$ formează o bază în subspațiul $\operatorname{Ker}(f)$.

 $\operatorname{Im}(f) = \operatorname{span}\{(1,-2,1), (2,1,-2), (-2,1,1)\}, \text{ prin urmare, vectorii}$ $(1,-2,1), (2,1,-2), (-2,1,1) \in \mathbb{R}^3$

formează o bază în subspațiul Im(f).

 $Ker(f) \neq \theta$, prin urmare, f nu este injectivă.

 $\operatorname{Im}(f) = \operatorname{span}\{(1, -2, 1), (2, 1, -2), (-2, 1, 1)\} = \mathbb{R}^3(\operatorname{codomeniul}), \text{ prin urmare, } f \text{ este surjectivă.}$

Enunț: Fie $v_1 = (X-1)^2, v_2 = (X+1)^2 \in \mathbb{R}_2[X]$. Completați $\{v_1, v_2\}$ la o bază în $\mathbb{R}_2[X]$, apoi stabiliți coordonatele vectorului v = 2017X în această bază.

Rezolvare:

Știind că

$$v_1 = X^2 - 2X + 1$$
 si $v_2 = X^2 + 2X + 1$,

identificăm vectorii v_1, v_2 cu coordonatele acestora relative la baza canonică din $\mathbb{R}_2[X]$, $\{X^2, X, 1\}$, și anume (1, -2, 1), respectiv (1, 2, 1). Căutăm un vector v_3 din $\mathbb{R}_2[X]$ a cărui coordonate relative la baza canonică, $(a, b, c), a, b, c \in \mathbb{R}$ să indeplinească condiția:

$$\left| \begin{array}{ccc} 1 & 1 & a \\ -2 & 2 & b \\ 1 & 1 & c \end{array} \right| \neq 0,$$

deoarece astfel este asigurată independența liniară a vectorilor v_1, v_2, v_3 , iar având în vedere că card($\{v_1, v_2, v_3\} = 3 = \dim(\mathbb{R}_2[X])$), în mod imediat va fi verificată condiția ca $\{v_1, v_2, v_3\}$ să determine un sistem de generatori în $\mathbb{R}_2[X]$ (3 vectori liniar independenți într-un spațiu de dimenisune 3 formează întotdeauna un sistem de generatori și prin urmare o bază). Astfel, avem condiția $-4a + 4c \neq 0 \iff a \neq c$, verificată, de exemplu, de vectorul de coordonate (0, 1, 0). Alegem vectorul $v_3 = X^2 + X + 2$ de coordonate relative la baza canonică din $\mathbb{R}_2[X]$ (1, 1, 2), și completăm $\{v_1, v_2\}$ la baza $\{v_1, v_2, v_3\}$.

$$2017X = \frac{4}{2017} \cdot v_1 - \frac{4}{2017} \cdot v_2 + 0 \cdot v_3.$$

Enunț: Fie $B_1 = \{v_1, v_2\}$ o bază în V_1 și $B_2 = \{w_1, w_2\}$ o bază în V_2 și $f: V_1 \to V_2$ o aplicație liniară care are matricea

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$$

relativă la bazele B_1 și B_2 . Care este matricea lui f relativă la bazele $B_1' = \{v_2, v_1\}$ și $B_2' = \{-2w_1, 2w_2\}$?

Rezolvare:

În traducere, matricea de mai sus codifică următoarea informație: $w_1 = 1 \cdot v_1 + 3 \cdot v_2$ și $w_2 = 2 \cdot v_1 + 4 \cdot v_2$. Avem:

$$-2w_1 = (-6) \cdot v_2 + (-2) \cdot v_1$$
 și $2w_2 = 8 \cdot v_2 + 4 \cdot v_1$

deci, matricea cerută este:

$$\left(\begin{array}{cc} -6 & 8 \\ -2 & 4 \end{array}\right).$$

Enunț: Fie operatorii $f, g : \mathbb{R}^3 \to \mathbb{R}^3$ definiți prin f(x, y, z) = (3x + 2y + 2z, x + 4y + z, -2x - 4y - z), <math>g(x, y, z) = (4x + 9y, -2y + 8z, 7z).

- (a) Să se determine polinoamele caracteristice ale lui f și g.
- (b) Să se determine subspatiile proprii si valorile proprii ale lui f si q.
- (c) Să se studieze posibilitatea diagonalizării operatorilor dați.
- (d) Să se determine $\circ^m f, m \in \mathbb{N}^*$.
- (e) Să se calculeze $A_g^m, m \in \mathbb{N}^*,$ unde A_g este matricea operatorului g în baza canonică.

Rezolvare: (a) Determinăm mai întâi matricele A_f și A_g relative la baza canonică din \mathbb{R}^3 .

$$f(1,0,0) = (3,1,-2), f(0,1,0) = (2,4,-4), f(0,0,1) = (2,1,-1) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow A_f = \begin{pmatrix} 3 & 2 & 2 \\ 1 & 4 & 1 \\ -2 & -4 & -1 \end{pmatrix}$$

$$g(1,0,0) = (4,0,0), f(0,1,0) = (9,-2,0), f(0,0,1) = (0,0,7) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow A_g = \begin{pmatrix} 4 & 9 & 0 \\ 0 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 7 \end{pmatrix}$$

Fie vectorul nenul $v = (1, 0, 0) \in \mathbb{R}^3$. Pentru A_g avem:

$$I_3v = (1,0,0)$$
 $A_fv = (3,1,-2)$ $A_f^2v = (7,5,-8)$ $A_f^3v = (15,19,-26)$

Cum vectorii I_3v , A_fv , A_f^2v , A_f^3v sunt în număr de 4, iar dim(\mathbb{R}^3) = 3, rezultă că aceștia sunt liniar dependenți. Efectuând operații elementare pe matricea obținută prin concatenarea lor, obținem:

$$\begin{pmatrix}
1 & 3 & 7 & 15 \\
0 & 1 & 5 & 19 \\
0 & -2 & -8 & -26
\end{pmatrix}
\rightarrow
\begin{pmatrix}
1 & 0 & 0 & 6 \\
0 & 1 & 0 & -11 \\
0 & 0 & 1 & 6
\end{pmatrix}$$

Într-adevăr, (15, 19, -26) = 6(1, 0, 0) - 11(3, 1, -2) + 6(0, -2, -8). Prin urmare:

$$A_f^3 v = 6I_3 v - 11A_f v + 6A_f^2 v \iff A_f^3 v - 6A_f^2 v + 11A_f v - 6I_3 v = \theta$$

$$\iff (A_f^3 - 6A_f^2 + 11A_f - 6I_3)v = \theta \Rightarrow A_f^3 - 6A_f^2 + 11A_f - 6I_3 = O_3.$$

Fie polinomul $p(\lambda) = \lambda^3 - 6\lambda^2 + \lambda - 6 = (\lambda - 1)(\lambda - 2)(\lambda - 3)$. Având în vedere faptul că p este un polinom monic de grad 3 care anulează o matrice de 3×3 , rezultă că p este polinomul caracteristic al matricei A_f , iar valorile proprii ale lui f sunt întocmai rădăcinile $\lambda_1 = 1, \lambda_2 = 2, \lambda_3 = 3$. Î cazul operatorului g, valorile sale proprii sunt, în mod evident, $\lambda_4 = 4, \lambda_5 = -2, \lambda_7 = 7$. (b)

Rezolvăm sistemele $A_f v = \lambda v, v \in V$ pe rând, pentru λ_1, λ_2 , respectiv λ_3 . Avem soluțiile:

$$S_1 = \operatorname{span}\{(1,0,-1)\}\ S_2 = \operatorname{span}\{(-2,1,0)\}\ S_3 = \operatorname{span}\{(0,-1,1)\}$$

Analog pentru q:

$$S_4 = \operatorname{span}\{(1,0,0)\} \ S_2 = \operatorname{span}\{(24,8,9)\} \ S_3 = \operatorname{span}\{(3,-2,0)\}$$

(c) Multiplicitatea fiecărei valori este egală cu dimensiunea fiecărui subspațiu asociat, prin urmare, ambii operatori sunt diagonalizabili.

Enunț: Să se determine valorile proprii și câte o bază în subspațiile proprii ale operatorului $f: \mathbb{R}^3 \to \mathbb{R}^3$ de matrice

$$A = \left(\begin{array}{ccc} 1 & -2 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 1 & 2 \end{array}\right).$$

Rezolvare: Avem sistemul $Av = \lambda v$:

$$\begin{cases} x - 2y + z = \lambda x \\ 2x + y + 3z = \lambda y \\ x + y + 2z = \lambda z \end{cases} \iff \begin{cases} (1 - \lambda)x - 2y + z = 0 \\ 2x + (1 - \lambda)y + 3z = 0 \\ x + y + (2 - \lambda)z = 0 \end{cases}$$

Matricea sistemului este:

$$A - \lambda I_3 = \begin{pmatrix} 1 - \lambda & -2 & 1 \\ 2 & 1 - \lambda & 3 \\ 1 & 1 & 2 - \lambda \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 - \lambda & -2 & 1 \\ 2 & 1 - \lambda & 3 \\ 0 & -1 - \lambda & -1 - 2\lambda \end{pmatrix} \rightarrow$$